

سمینار سراسری

بازآفرینی مدیر مالی CFO

دوشنبه ۱۷ آذر ۱۳۹۳
تالار خلیج فارس
پژوهشگاه نیرو

آیین گرامی داشت روز حسابدار

انجمن حسابداران خبره ایران، روز جهانی کادر

حامیان مالی طلایی:

Behmoush شرکت بهمن ایران
پایتخت
بانک ملت bank mellat
بانک انصار

حامیان مالی نقره‌ای:

حلمی مالی پهنزی
پایتخت شرقی
SPAD
گروه شرکت‌های آراک

حامیان رسانه‌ای:

نیس اقتصاد

حامیان معنوی:

حسابداری
PACT

دوشنبه، ۱۷ آذر ۱۳۹۳، با حضور نزدیک به هزار مدیر و کارشناس برجسته‌ی حرفه‌ی حسابداری ایران ۳۶ امین سمینار سراسری انجمن حسابداران خبره‌ی ایران با عنوان "بازآفرینی مدیر مالی (CFO)" از ساعت ۱۴:۰۰ تا ۱۹:۳۰ در تالار خلیج فارس پژوهشگاه نیرو برگزار شد. این سمینار در ۲ نشست، ۱ میزگرد، و ۲ کارگاه طراحی و برنامه‌ریزی شده بود. همچنین، با توجه به تقارن برگزاری این سمینار با روز گرامی‌داشت حسابدار، پس از برگزاری این سمینار، "آیین گرامی‌داشت روز حسابدار" با حضور شرکت‌کنندگان در سمینار، اعضای انجمن، و میهمانان ویژه از انجمن‌ها، نهادها، و سازمان‌های حسابداری ایران (از ساعت ۱۹:۳۰ تا ۲۲:۰۰، به صرف شام) برگزار شد. در ادامه، گزارش کامل این سمینار و آیین گرامی‌داشت روز حسابدار را می‌خوانید.

غلامرضا سلامی رئیس کمیته‌ی سمینارهای انجمن، و همه‌ی کسانی که در برگزاری این سمینار نقش داشته‌اند تقدیر و تشکر کرد، و روز حسابدار را نیز به همه‌ی حسابداران شادباش گفت.

گزارش دبیر علمی

علی اصغر محمودزاده

در ادامه، علی اصغر محمودزاده، دبیر علمی سمینار، به ایراد سخن پرداخت، و در آغاز گفت: بدون تردید یکی از اصلی‌ترین و موثرترین ارکان هر همایش علمی، استادان، صاحب‌نظران، نواندیشان و فرهیختگانی هستند که به عنوان سخنران، عضو حاضر در میزگرد، و مدرس کارگاه قبول زحمت می‌کنند. لازم می‌دانم از عزیزانی که ماهرانه و با تحمل بسیار بر اساس تجربیات گران‌بها و دانش پرارزش خود با صرف زمان و انرژی، مطالب و مقالات مفیدی را برای این همایش مهیا کردند، تشکر ویژه داشته باشم.

دبیر علمی سمینار ادامه داد: همواره یکی از اهداف مهم انجمن حسابداران خبره‌ی ایران در همه‌ی سال‌های فعالیت آن ایجاد پیوند بین دانشگاه و صنعت و برقراری هماهنگی و توازن بین محیط‌های علمی با بازار کسب‌وکار بوده است و پیوسته تلاش شده است متناسب با نیاز روز فعالان حرفه و شرایط موجود کشور، موضوع مهم و راهبردی را مشخص کند و درباره‌ی آن همایشی را تدارک ببیند. این همایش نیز با همین رویکرد طراحی و برگزار می‌شود. حسابداران و مدیران مالی، به طور بالقوه همواره می‌توانند نقش بسیار مهم و گاه شگفت‌انگیز در تدوین، تعدیل، و پیشبرد راهبرد شرکت‌ها ایفا کنند.

محمودزاده افزود: به دنبال تغییراتی که اخیراً در محیط سیاسی و اقتصادی کشور ایجاد شده است، بارقه‌های امید برای جان گرفتن دوباره‌ی شرکت‌ها در چشمان منتظر و امیدوار فعالان اقتصادی دیده می‌شود، و شنیدن صدای آب در باریکه‌های ارتباط با اقتصاد جهانی مژده می‌دهد که زندگی، اقتصاد، حسابداری، و مدیریت مالی جاری است. از سوی دیگر، تغییرات هر چند آهسته در قوانین و مقررات و ورود ابزارهای نوین تامین مالی به بازار سرمایه‌ی ایران منجر به پیرنگ شدن نقش مدیران مالی خواهد شد و به نظر می‌رسد زمان بازتعریف جایگاه مدیران مالی فرا رسیده است.

وی گفت: در ادبیات حسابداری و مالی تعاریف گوناگونی از مدیران مالی ارائه شده است، و با توجه به

سخنرانی افتتاحیه

ابوالقاسم فخاریان، رئیس شورای عالی انجمن حسابداران خبره‌ی ایران

در آغاز سمینار، ابوالقاسم فخاریان، رئیس شورای عالی انجمن حسابداران خبره‌ی ایران، به ایراد سخن پرداخت. وی در سخنرانی خود به تغییر و تحولات دامنه‌دار در محیط‌های کسب‌وکار اشاره کرد، و در این ارتباط گفت: این تحولات از جمله تشدید رقابت، افزایش ریسک و مخاطرات، تغییرات در انتظارات سهام‌داران و ذی‌نفعان، اهمیت روزافزون دارایی‌های نامشهود، و توسعه‌ی فناوری اطلاعات، محیط‌های کسب‌وکار را با پارادایم جدید روبرو ساخته است.

رئیس شورای عالی انجمن حسابداران خبره‌ی ایران در ادامه افزود: علاوه بر این تحولات که بر ریسک‌های کسب‌وکار افزوده است؛ در شرایط امروز موضوع راهبری شرکتی و سازوکارهای آن به عنوان رکن محوری هدایت و راهبری بنگاه مطرح می‌شود و شیوه‌ی اداره‌ی سازمان‌ها را سخت تحت تاثیر قرار داده است.

فخاریان افزود: بنا بر تجربیات جهانی در چنین شرایطی مدیریت مالی نقش محوری در پاسخگویی به این تحولات و پیشبرد اهداف سازمان‌ها یافته است. وی به مقایسه‌ی رویکرد سنتی و جدید وظایف امور مالی پرداخت و گفت: در رویکرد سنتی، امور مالی وظیفه‌دار ثبت و ضبط حساب‌ها، کنترل‌کننده‌ی مالی، تهیه‌ی بودجه‌های حجیم و انعکاس بی‌حاصل مغایرات و نیز نهایتاً انجام وظیفه‌ی قانونی تهیه‌ی صورت‌های مالی بود. وی، تاکید کرد: ولی در شرایط امروز و با تغییر و تحولات در شرایط کسب‌وکار، مدیر مالی یا همان CFO وظایف محوری همچون مشارکت فعال در تدوین راهبردها، تحکیم کنترل‌های داخلی، مدیریت بر استفاده

از منابع، ارزیابی عملکرد و پیشبرد اهداف و برنامه‌ها، تامین مالی و مدیریت حوزه، مشارکت در مدیریت ریسک، و پاسخگویی به نیازهای اطلاعاتی ذی‌نفع‌های مختلف درونی و بیرونی است.

فخاریان با اشاره‌ای به "کنگره‌ی جهانی حسابداران، ۲۰۱۴" که آبان امسال در رم، ایتالیا برگزار شد، گفت: نخستین نشست این کنگره‌ی پرشکوه به بحث درباره‌ی نقش مدیران مالی در پیشبرد اهداف شرکت‌ها اختصاص داشت، که در آن مدیران مالی شرکت‌های بزرگ جهانی با برشمردن تجربیات خود در انجام وظایف و مسئولیت‌هایی که گفته شد، به نقش ویژه و تاثیرگذار مدیران مالی در ارتقای شفافیت، مسئولیت‌سنجی و پاسخگویی و تحکیم راهبری شرکتی در بنگاه‌ها پرداختند. بنا بر تحلیل نشست‌های کنگره، مدیران مالی امروز به معماران راهبرد کسب‌وکار، آموزگاران سازمان، و شرکای تجاری بنگاه تحول یافته‌اند.

وی گفت: ولی به‌رغم این تحول در نقش و جایگاه مدیر مالی و حوزه‌ی مدیریت مالی، در بسیاری از بنگاه‌های اقتصادی کشور ما همچنان مدیران مالی در محدوده‌ی نگرهبانان حساب و کنترل انجام وظیفه می‌کنند و جایگاه راستین خود را نیافته‌اند.

وی در فراز پایانی سخنان خود گفت: انجمن حسابداران خبره‌ی ایران با درک روشن از واقعیت‌هایی که اشاره شد و چشم‌انداز گشوده شدن درهای توسعه‌ی رابطه‌ی تجاری و اقتصادی با جهان، بازآفرینی نقش و جایگاه مدیران مالی را موضوع محوری سی و ششمین سمینار سراسری خود قرار داده است.

رئیس شورای عالی انجمن حسابداران خبره‌ی ایران در پایان از محسن قاسمی دبیرکل انجمن و دبیر اجرایی سمینار، علی اصغر محمودزاده دبیر علمی سمینار،

جدی در زمره‌ی آزمون‌های حرفه‌ای نهادهای حسابداری بین‌المللی و دانشکده‌های مطرح دنیا قرار گرفته است. از این رو، در این مقاله با هدف طرح موضوع و دعوت از اعضای محترم حرفه برای گسترش و ترویج این شاخه‌ی مهم از مدیریت مالی مطالبی به اختصار ارائه شد.

به طور کلی، موضوع محوری در راهبرد مالی شرکت‌ها انتخاب بهینه‌ترین ترکیب منابع تامین مالی برای ایجاد و توسعه‌ی کسب‌وکار، و نیز کاراترین شیوه‌ی بهره‌برداری از منابع مالی برای خلق ارزش اقتصادی است.

انتخاب گزینه‌های مختلف تامین و مصرف منابع مالی هر کدام ریسک‌هایی را، علاوه بر ریسک‌های ذاتی فعالیت‌های کسب‌وکار و رقابت در بازار، بر شرکت تحمیل می‌کنند. بنابراین، یکی از مهم‌ترین عواملی که در طراحی راهبرد مالی باید مدنظر قرار گیرد به تعادل رساندن این دو گروه از ریسک‌ها است.

با توجه به این که هدف اصلی ارائه‌ی این مقاله بیشتر طرح موضوع بود تا ورود به مباحث مفصل و تخصصی؛ از این رو، برای روشن‌تر شدن مطلب در این ارائه از مدل چرخه‌ی حیات استفاده شد که از ابزارهای رایج در برنامه‌ریزی راهبردی است. بر آن اساس کوشش شد ضمن شناسایی ریسک‌های کسب‌وکار در مراحل مختلف چرخه‌ی حیات گزینه‌های مناسب برای راهبرد مالی شرکت ارائه شود.

نقش مدیر مالی در تامین مالی با استفاده از ابزارهای

نوین

علی رحمانی

مسکریان حقیقی؛ "نقش مدیر مالی در تامین مالی با استفاده از ابزارهای نوین" توسط علی رحمانی؛ "ابزارهای مدیریت مالی برای اعمال مدیریت هزینه" توسط ابوالقاسم فخاریان؛ و "مدیریت وجوه: وظیفه‌ی محوری مدیر مالی (مدیریت سرمایه در گردش)" توسط حسن امیری ارائه شد.

راهبرد مالی

داود مسکریان حقیقی

تحولات گسترده در صحنه‌ی کسب‌وکار تاثیر بسزایی بر نقش مدیران بنگاه‌های اقتصادی بر جای نهاده است. در این میان نقش مدیران مالی که از دیرباز عهده‌دار مسئولیتی حساس در اداره‌ی بهینه‌ی شرکت‌ها بوده‌اند، نیز به سرعت در شرف بازآفرینی و دگرگونی اساسی است. مروری گذرا بر وبگاه‌های شرکت‌های صاحب‌نام در حوزه‌ی مشاوره‌ی مالی و مشاوره‌ی مدیریت و نیز انجمن‌ها و تشکلهای حرفه‌ای حسابداری در گستره‌ی جهانی به خوبی شکل‌گیری این روند و اهمیت آن را آشکار می‌سازد.

از جمله نقش‌هایی که در نگرش جدید از مدیران مالی انتظار می‌رود، ایفای مشارکت فعال و اثربخش آنان به عنوان عضوی از تیم مدیریت ارشد برای ترسیم جهت‌گیری‌های راهبردی شرکت، انتخاب راهبردهای اثربخش در سطح بنگاه و کسب‌وکار، و نیز طراحی راهبرد مالی به عنوان مکملی ضروری برای راهبردهای شرکت است.

مقوله‌ی راهبرد مالی دیر زمانی نیست که به صورت

اندازه‌ی شرکت‌ها، کوچک، متوسط، بزرگ، یا غول‌پیکر در محیط‌های اقتصادی و بازارهای مختلف، کارکردها، وظایف و انتظارات متفاوتی از مدیران مالی دیده می‌شود. ولی در همه‌ی این تعاریف اتفاق نظر وجود دارد که مدیریت ریسک، تدوین بودجه و برنامه‌ریزی، گزارشگری مالی، تجزیه و تحلیل داده‌ها و اطلاعات، مدیریت وجه نقد و مدیریت سرمایه‌گذاری و در یک کلام، مدیریت منابع و مصارف واحد تجاری باید به عنوان اساسی‌ترین انتظارات از مدیران مالی تلقی شود.

وی در پایان گفت: این همایش به طور سامان‌مند به ۳ موضوع محوری "آن چه شایسته است مدیران مالی بدانند و آن چه باید انجام دهند؛ یعنی، انتظارات از مدیران مالی"، "جایگاه مدیران مالی در حال حاضر و اختیارات و مسئولیت‌هایی که به آنان سپرده می‌شود"، و "مقایسه‌ی وضعیت موجود مدیران مالی در ایران با دیگر کشورها" می‌پردازد. بر اساس این رویکرد، از بین مقالات دریافت‌شده و پیشنهادهای مبتنی بر پژوهش، موضوعاتی درباره‌ی نقش مدیران مالی در راهبرد مالی، ابزارهای نوین تامین مالی، مدیریت هزینه، مدیریت وجوه، گزارشگری مالی، بهره‌برداری اثربخش ERP، و مقایسه‌ی تطبیقی جایگاه مدیران مالی در ایران با الگوی مطلوب جهانی انتخاب شد که در ادامه به تفصیل توسط سخنرانان محترم ارائه می‌شود.

نشست اول:

در نشست اول مقالات "راهبرد مالی" توسط داود

جدول شماره ۱

پاسخگو	چالش طلب	معمار	مبدل
اختیارات	عموما از طرف مدیرعامل، اختیار کمی برای مشارکت در راهبرد دارند	اختیار زیاد از طرف مدیرعامل برای به چالش کشیدن	تایید (پذیرش) توسط رهبران واحدهای کسبوکار در فرایند راهبردگذاری
بستر	کسبوکار بسیار غیرمتمرکز است یا دیگر مدیران در درجه نخست مسئول راهبرد هستند	کسبوکار غیرمتمرکز یا بدون توجه که به دنبال سرمایه از شرکت برای سرمایه‌گذاری‌های آینده است	امور مالی به عنوان یک شریک مؤثر در کسبوکار تلقی می‌شود
قابلیت مالی مورد نیاز	قابلیت برنامه‌ریزی و تحلیل مالی بسیار متمرکز	برنامه‌ریزی و تحلیل مالی قوی و دسترسی به داده‌های مربوط برای ارزیابی ارزش و ریسک در برنامه‌ها و راهبردهای کسبوکار	توانایی بالای مدیر مالی برای تاثیرگذاری بر کسبوکار برای تغییرات بنیادی راهبرد
قابلیت سازمانی مورد نیاز	قابلیت‌های راهبردی قوی در کسبوکار	قابلیت‌های راهبردی قوی در کسبوکار	شریک قوی در تامین مالی کسبوکار

۱۰. تامین مالی از راه انتشار اوراق قرضه
 ۱۱. اوراق قرضه‌های میان‌مدت
 ۱۲. اوراق بهادار با پشتوانه دارایی
 ۱۳. اجاره‌ها
 ۱۴. سهام ممتاز
 ۱۵. شراکت‌های محدود پیشرفته
 ۱۶. شرکت‌های نسبی فعال در زمینه تحقیق و توسعه
 ۱۷. طرح‌های اموال منفرد
 ۱۸. تامین مالی سرمایه‌ای از طریق دریافت سپرده
 ۱۹. وام‌دهی اسلامی
 ۲۰. ارتقای اعتبار
- در این سخنرانی به نقش مدیران مالی در استفاده از ابزارهای نوین تامین مالی با تاکید بر بازار سرمایه پرداخته شد.

ابزارهای مدیریت مالی برای اعمال مدیریت هزینه

ابوالقاسم فخاریان

مایکل پورتر یکی از راهبردهای مهم رقابتی را راهبرد پیشرو بودن در مدیریت هزینه مطرح کرده است. این امر با به‌کارگیری ابزار و فنون مدیریت هزینه که عمدتاً از حوزه‌ی حسابداری مدیریت قابل دستیابی است، میسر می‌شود.

مدیریت هزینه به مفهوم به‌کارگیری موثر دانش و تخصص حرفه‌ای و فنی برای برنامه‌ریزی/کنترل و گزارشگری استفاده‌ی مطلوب از منابع و هزینه‌های انجام کسبوکار و فعالیت‌های بنگاه یا سازمان است که ضمن آن همراه با کاهش هزینه‌های تولید محصولات و خدمات باید ارزش بیشتری برای مشتریان و ذی‌نفعان

امروزه نگاه سازمان‌ها به مدیران مالی تغییر کرده است. طی یک روند تاریخی، نقش مدیران مالی از دفترداری و نگهداری حساب‌ها به مشارکت در شکل‌دهی به راهبرد شرکت تغییر یافته است. در نقش جدید، وظایف مدیران مالی شامل موارد زیر است:

۱. پیش‌بینی و برنامه‌ریزی
۲. ارزیابی سرمایه‌گذاری
۳. هماهنگی و کنترل
۴. تعامل با بازار سرمایه

مدیران مالی بر مبنای دیدگاه خود در همسویی با راهبرد کلی کسبوکار، روش‌های تامین مالی شرکت را انتخاب می‌کنند. چهار جهت‌گیری اصلی مدیران مالی برای مشارکت در فرایند راهبردگذاری شرکت و زمینه‌های مورد نیاز این جهت‌گیری‌ها عبارت است از:

- اعتبار خریدهای خارجی)
 - منابع مالی میان‌مدت:
 - تسهیلات بانکی میان مدت
 - فاینانس
 - عملیات
 - منابع مالی بلندمدت:
 - سرمایه
 - اندوخته‌ها
 - سود انباشته
 - اوراق مشارکت بلندمدت
 - صکوک بلندمدت
 - وام‌های بلندمدت
 - انواع روش‌های تامین مالی:
 - ۱. وام‌های دریافتی از بانک‌های تجاری
 - ۲. تامین مالی تامین‌کننده و شرکت‌های مالی وابسته
 - ۳. تامین مالی اعتبار صادراتی
 - ۴. اعتبارات اعطایی به خریدار توسط یک موسسه‌ی اعتبار صادرات
 - ۵. وام‌های اعطایی از سوی بانک‌های توسعه‌ای ملی و بین‌المللی
 - ۶. تامین مالی مشترک
 - ۷. تسهیلات اعتباری سندیکایی
 - ۸. وام‌های پرداخت تولید و پیش‌پرداخت‌ها
 - ۹. ابزارهای تامین مالی کوتاه‌مدت
- طبقه‌بندی منابع تامین مالی:
- (۱) منابع مالی سرمایه‌ای
- (۲) منابع مالی بدهی
- (۳) منابع مالی مشتقه
- (۴) منابع مالی ترکیبی
- طبقه‌بندی منابع مالی بر حسب مدت:
- اعتبارات تجاری (اعتبار از فروشندگان دارایی)
- تسهیلات بانکی کوتاه‌مدت و یوزانس (در گشایش

برون‌سازمانی نیز برای اهداف گزارشگری بیرون از واحد تجاری صادر می‌شوند و عمدتاً صورت‌های مالی اساسی هستند که سهامداران، مقامات مالیاتی، و وام‌دهندگان بیشترین استفاده را از آن‌ها می‌کنند. صورت‌های مالی اساسی معمولاً بر مبنای اصول حسابداری پذیرفته‌ی همگانی و با رعایت استانداردهای حسابداری و برای استفاده‌ی عمومی تهیه و تنظیم می‌شوند.

از ۱۳۸۰، با الزامی شدن رعایت استانداردهای حسابداری در ایران، صورت‌های مالی واحدهای تجاری باید بر مبنای این استانداردها تنظیم و منتشر شود. از ۱ فروردین ۱۳۹۲ نیز همه‌ی شرکت‌ها و نهادهای مالی ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار و نیز شرکت‌های فرعی و وابسته‌ی آنها مجاز به تنظیم و انتشار صورت‌های مالی تلفیقی یا مجموعه‌ی مبتنی بر استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی شده‌اند. گفتنی است، از آغاز ۱۳۹۵ ناشران بزرگ پذیرفته‌شده در بورس ملزم به تنظیم و انتشار صورت‌های مالی مبتنی بر استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی خواهند بود.

استانداردهای گزارشگری مالی و حسابداری به مرور زمان تغییر می‌کنند. از این رو، ضرورت دارد تهیه‌کنندگان گزارش‌های مالی خود را در ارتباط با این تغییرات به‌روز نگاه دارند. افزون بر این، در چند سال گذشته مفاهیم نظری گزارشگری مالی بخش عمومی و استانداردهای حسابداری آن نیز تدوین، تصویب، و ابلاغ شده‌اند. در این مفاهیم نظری، دولت و واحدهای زیر مجموعه دولت به عنوان یک واحد گزارشگر ذکر شده‌اند که باید

وجود دارد. ولی بدون نقدینگی ادامه‌ی حیات متصور نیست.

مدیریت نقدینگی شرکت فرآیندی را شامل می‌شود که دو جزء اصلی آن دارایی‌های جاری و بدهی‌های جاری است. از این رو، تحت عنوان «مدیریت سرمایه در گردش» نیز شناخته می‌شود.

هدف اصلی مدیریت نقدینگی، کسب نقدینگی مطلوب است. به گونه‌ای که شرکت با مازاد یا کمبود غیرعادی نقدینگی روبرو نشود. برای رسیدن به این هدف شرایطی لازم است که بعضی از آنها درون‌سازمانی و بعضی دیگر برون‌سازمانی و به عوامل محیطی بستگی دارند.

کسری سرمایه در گردش پدیده‌ای است که صنعت خودرو آن را در دو دهه‌ی اخیر تجربه کرده است. در بعضی مقاطع زمانی این کسری طبیعی است و باعث بروز نگرانی نمی‌شود. ولی در چند سال گذشته، این کسری قابل‌تأمل بوده است و موجب تأثیر بسزایی در فعالیت‌های عملیاتی و سرمایه‌ای این صنعت شده است.

در این مقاله با مقایسه وضعیت سرمایه در گردش شرکت‌های معتبر جهانی با صنعت خودرو ایران به مرور ریشه‌ها و مسائل این صنعت پرداخته شد و با تحلیل عوامل درونی و بیرونی نقش هر یک مورد واکاوی قرار گرفت.

نشست دوم:

در نشست دوم، مقالات "بازنگری در گزارشگری مالی" توسط عطاءالله مقبلی؛ "نقش مدیر مالی در گزینش و بهره‌برداری اثربخش سامانه‌ی برنامه‌ریزی منابع بنگاه" توسط علی توکلی؛ و "مقایسه‌ی تطبیقی جایگاه مدیران مالی در ایران با الگوی مطلوب جهانی" توسط علی ابراهیمی کردلر ارائه شد.

بازنگری در گزارشگری مالی

عطاءالله مقبلی

گزارش‌های مالی سرآغازی برای تحلیل وضعیت مالی، عملکرد مالی، و جریان وجوه نقد واحد تجاری است. این گزارش‌ها باید پاسخگوی پرسش‌های اساسی مالی باشند. از این رو، گزارش‌های مالی با توجه به نوع استفاده‌کنندگان و علایق آنان به درون‌سازمانی و برون‌سازمانی تفکیک می‌شوند. گزارش‌های مالی درون‌سازمانی صرفاً برای استفاده و تصمیم‌گیری درون واحد تجاری تهیه و تنظیم می‌شوند، و گزارش‌های مالی

ایجاد شود.

در شرایط رقابتی امروزی که ضمن آن بهای فروش با سازوکار عرضه و تقاضا و در عرصه‌ی رقابت تعیین می‌شود و رسیدن به سطح سود مورد انتظار سهامداران نیز امری حیاتی در دوام و پایداری شرکت‌ها است، چالش بزرگ بنگاه‌ها پایین آوردن بهای تمام‌شده همراه با حفظ و گاه افزایش کیفیت است. این هنر مدیریت را «مدیریت هزینه» می‌نامند.

معماری و پیشبرد مقوله‌ی مدیریت هزینه در شرکت‌ها بر عهده‌ی مدیر مالی است که با دانش و تخصص خود و به‌کارگیری ابزار و فنون گوناگون حوزه‌ی سامانه‌ی اطلاعاتی حسابداری می‌تواند با محقق کردن اهداف مدیریت هزینه در شرکت، برای بنگاه اقتصادی نیز مزیت رقابتی ایجاد کند.

در این مقاله با توصیف و تبیین مقوله‌ی مدیریت هزینه، زمینه‌ها، ابتکارات و اقداماتی که می‌تواند توسط مدیر مالی برای اعمال موفقیت‌آمیز مدیریت هزینه انجام یابد معرفی و تشریح شد.

مدیریت وجوه: وظیفه‌ی محوری مدیر مالی (مدیریت سرمایه در گردش)

حسن امیری

نقدینگی و سودآوری دو شاخص کلیدی و مورد توجه مدیران و تحلیلگران است. البته بسیاری بر این باورند که نقدینگی از اهمیت بیشتری نسبت به سودآوری برخوردار است. زیرا شرکتی که سودآور نباشد بیمار است. با این حال، احتمال این که بتواند به حیات خود ادامه دهد

نسبت به تهیه و انتشار گزارش‌های مالی اقدام کنند. در ایران، الزامات استانداردهای حسابداری بخش عمومی از ۱ فروردین ۱۳۹۴ به بعد لازم الاجرا است.

نقش مدیر مالی در گزینش و بهره‌برداری اثربخش سامانه‌ی برنامه‌ریزی منابع بنگاه
علی توکلی

سامانه‌ی مدیریت منابع بنگاه به عنوان نسل جدید سامانه‌های مالی و جایگزین سامانه‌های مالی سنتی و سامانه‌های فناوری مدیریتی مطرح شدند و به عنوان مدرن‌ترین سامانه‌های مالی و حسابداری جهان مورد تایید و استفاده‌ی شرکت‌های جهانی و منطقه‌ای قرار می‌گیرند.

افزون بر این، امروزه پیاده‌سازی سامانه‌ی برنامه‌ریزی منابع بنگاه به عنوان یک روش اصلی برای بازمهندسی ساختار ستادی سازمان از ساختار وظیفه‌ای به ساختار فرآیندی محسوب می‌شود و اجرای موفقیت‌آمیز آن سازمان را آماده‌ی رقابت منطقه‌ای و جهانی و اجرای سامانه‌های مدیریت پیشرفته‌ی تکمیلی مانند مدیریت راهبردی و مدیریت عملکرد می‌کند.

تجربه‌ی ده ساله‌ی پیاده‌سازی برنامه‌ریزی منابع بنگاه بین‌المللی در ایران (از نخستین پروژه‌ی برنامه‌ریزی منابع بنگاه در ۱۳۸۳ تا به حال) نشانگر موفقیت کمتر از ۵۰ درصد پروژه‌هایی است که به مرحله‌ی اجرا وارد شده‌اند. این آمار با در نظر گرفتن پروژه‌هایی که مطرح شده‌اند ولی به مرحله‌ی اجرا نرسیده‌اند و متوقف شده‌اند حتی بسیار پایین‌تر است.

تجزیه و تحلیل دلایل شکست پروژه‌های سامانه‌ی برنامه‌ریزی منابع بنگاه در ایران نشانگر آن است که در نظر گرفتن پروژه‌های سامانه‌ی برنامه‌ریزی منابع بنگاه به عنوان پروژه‌ی فناوری اطلاعات به جای پروژه‌ی کسب‌وکار و عدم آماده‌سازی گروه مالی به عنوان مشتری نهایی این سامانه و عدم شناخت درست گروه مالی از روش‌شناسی اجرایی و جایگاه و وظیفه‌ی آن گروه در انجام و نگهداشت این سامانه پس از زیر بار رفتن به عنوان اصلی‌ترین شاخص شکست پروژه‌ها محسوب می‌شود.

در این مقاله مروری گذرا بر تاریخچه‌ی برنامه‌ریزی منابع بنگاه و روش‌شناسی اجرایی و نقش کلیدی گروه مالی در اجرای موفقیت‌آمیز این پروژه‌ها شد. سپس، بر چالش‌ها و فرصت‌های فوق‌العاده‌ای تاکید شد که این فناوری برای بازمهندسی سازمان و ارتقای گروه مالی در اختیار سازمان می‌گذارد.

مقایسه‌ی تطبیقی جایگاه مدیران مالی در ایران با الگوی مطلوب جهانی
علی ابراهیمی کردلر

جایگاه مدیران مالی در سه دهه‌ی اخیر به فراخور تغییر در محیط کسب‌وکار، نگرش سازمانی و الزامات قانونی تغییرات قابل توجهی داشته است. امروزه مدیران مالی مشارکتی فعال در سطوح راهبردی سازمان دارند و بیش از آن که به عملیات و کنترل‌های مالی بپردازند، بر بهبود عملکرد مالی و ایجاد ارزش متمرکز هستند. با این حال، جایگاه مدیران مالی در ایران در سه دهه‌ی گذشته به واسطه‌ی عواملی همچون ساختار اقتصادی،

نگرش سازمانی، عوامل محیطی، محدودیت‌های سامانه‌های اطلاعاتی و عوامل پرشمار دیگر همزمان با الگوی جهانی رشد نیافته است.

این پژوهش به بررسی تطبیقی جایگاه مدیران مالی در ایران با الگوی مطلوب جهانی پرداخت. در این مطالعه، الگوی مطلوب جهانی با مطالعات کتابخانه‌ای و جایگاه فعلی مدیران مالی در ایران به شیوه‌ی میدانی استخراج شده بود. طبق یافته‌های این مطالعه، مدیران مالی در ایران بیش از آن که با مشارکت در سطوح راهبردی بر بهبود عملکرد مالی و ایجاد ارزش متمرکز باشند، زمان خود را صرف عملیات و کنترل‌های مالی می‌کنند. سرعت بخشیدن به اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی، کسب دانش روز، و مشارکت فعالانه‌ی مدیران مالی در تهیه‌ی اطلاعات مناسب برای تصمیم‌گیری‌های راهبردی، کاهش فاصله‌ی نظریه تا عمل، تقویت سامانه‌های اطلاعاتی و ... همگی به عنوان عواملی معرفی شدند که می‌توانند بر بهبود جایگاه مدیران مالی در ایران کمک کنند و آن را به الگوی مطلوب جهانی نزدیک سازند.

میزگرد: زمینه‌ها و سازوکارهای ارتقای نقش مدیر مالی در ایران

این میزگرد به ریاست غلامرضا سلامی عضو شورای عالی و رئیس کارگروه سمینارهای انجمن حسابداران خبره‌ی ایران و با حضور آقایان، مجید میراسکندری، حجت‌اله صیدی، فرزاد زمانی، و بهزاد محمدی برگزار شد.

در آغاز این میزگرد مجید میراسکندری، حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، و دبیرکل اسبق و عضو اسبق شورای عالی انجمن حسابداران خبره‌ی ایران مطالبی را درباره‌ی دوره‌های آموزشی مرتبط با مدیران مالی در ایران و جهان ارائه کرد. سپس، حاضران در میزگرد در پاسخ به پرسش‌های مطرح‌شده توسط رئیس میزگرد به بیان دیدگاه‌های خود درباره‌ی زمینه‌ها و سازوکارهای ارتقای نقش مدیر مالی در ایران پرداختند.

کارگاه‌ها

در پایان سمینار، هم‌زمان با برگزاری میزگرد، دو کارگاه آموزشی کاربردی نیز با حضور پرشور جمع قابل توجهی از شرکت‌کنندگان در سمینار برگزار شد. چکیده‌ی مطالب ارائه‌شده در کارگاه‌ها به شرح زیر ارائه می‌شود.

هستند که رویدادهای آتی و اقدامات مدیریت لزوماً به وقوع نمی‌پیوندند. این اطلاعات معمولاً برای مدت بیش از یک سال آینده تهیه می‌شوند و برای طرح‌های سرمایه‌گذاری و توجیه افزایش سرمایه مورد استفاده قرار می‌گیرند.

در این کارگاه چگونگی تهیهی صورت سود و زیان و ترانزنامه پیش‌بینی‌شده تشریح شد. افزون بر آن، حداقل اطلاعاتی که باید در این ارتباط تهیه و به حساب‌رسان ارائه شود نیز توضیح داده شد؛ اطلاعاتی که حساب‌رسان بتوانند بر مبنای آن‌ها مطابق استاندارد حسابرسی ۳۴۰۰ نسبت به آن اطلاعات گزارش اطمینان‌بخشی صادر کنند.

میزگرد: زمینه‌ها و سازوکارهای ارتقای نقش مدیر مالی در ایران

کارگاه ۲: ابزارها و نهادهای تامین مالی جدید در ایران علی نوروزی

قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران در تاریخ ۱ آذر ۱۳۸۴ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید. طبق بند (۲۱) مادهی (۱) این قانون، منظور از نهادهای مالی، نهادهای فعال در بازار اوراق بهادار هستند که از آن جمله می‌توان به کارگزاران، کارگزاران/معامله‌گران، بازارگردانان، مشاوران سرمایه‌گذاری، موسسات رتبه‌بندی، صندوق‌های سرمایه‌گذاری، شرکت‌های سرمایه‌گذاری، شرکت‌های پردازش اطلاعات مالی، شرکت‌های تامین سرمایه و صندوق‌های بازنشتی اشاره کرد. این نهادهای مالی طی یک دهه‌ی گذشته در بازار اوراق بهادار ایران به مرور راه‌اندازی یا بازسازمان‌دهی شدند و در تامین مالی بنگاه‌های اقتصادی از راه بازار سرمایه به آنها خدمت‌رسانی می‌کنند.

همچنین، طی یک دهه‌ی گذشته ابزارهای مالی متنوعی نیز در چارچوب موازن شرعی در بازار اوراق بهادار ایران طراحی شده است که بنگاه‌های اقتصادی برای تامین مالی طرح‌های اقتصادی خود می‌توانند آنها را منتشر کنند. از جمله‌ی این ابزارهای مالی می‌توان به اوراق مشارکت، انواع صکوک، اوراق اجاره، اوراق قرض‌الحسنه، و ... اشاره کرد.

هدف این کارگاه آشنایی کاربردی مدیران مالی با ابزارها و نهادهای تامین مالی جدید در ایران به منظور انتخاب و بهره‌برداری در تامین مالی طرح‌های اقتصادی بنگاه‌ها بود.

کارگاه: تهیهی اطلاعات مالی آتی و اطمینان‌بخشی حساب‌رسان درباره‌ی آنها (مطابق استاندارد حسابرسی ۳۴۰۰)

کارگاه ۲: ابزارها و نهادهای تامین مالی جدید در ایران

پیش‌بینی‌شده و اطلاعات مالی فرضی است. اطلاعات مالی پیش‌بینی‌شده مربوط به مواردی است که انتظار وقوع رخداد وجود دارد و معمولاً صورت‌های مالی یک سال آینده را در بر می‌گیرد. اطلاعات مالی فرضی بر اساس مفروضات ذهنی تهیه می‌شوند و شامل مواردی

کارگاه ۱: تهیهی اطلاعات مالی آتی و اطمینان‌بخشی حساب‌رسان درباره‌ی آنها (مطابق استاندارد حسابرسی ۳۴۰۰)

منصور شمس احمدی

اطلاعات مالی آتی شامل اطلاعات مالی